

Uvod u organizaciju računara

Februar 2012, smerovi M, N, V, L, AA

broj indeksa	ime i prezime

NEČITKO PISANI ODGOVORI NEĆE BITI PREGLEDANI. ZADATKE 1-7 PISATI SA JEDNE, A ZADATKE 8-14 SA DRUGE STRANE VEŽBANKE.

Zadatak	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Ukupno
Maksimalno	4	4	4	4	5	4	5	4	6	4	4	4	4	4	60
Osvojeno															

Zadaci:

1. a) Zapisati sledeće brojeve u potpunom komplementu u navedenim osnovama: $(-1375)_{10} = (\dots)_5^6$, $(3620)_{10} = (\dots)_5^6$.
 b) Izvršiti sledeće sabiranje, odnosno oduzimanje i naglasiti da li je pritom došlo do prekoračenja:
 $(0B4F)_{16}^4 + (0C81)_{16}^4 = (\dots)_{16}^4$, $(0428)_{16}^4 - (FC25)_{16}^4 = (\dots)_{16}^4$.
2. Predstaviti brojeve -112 i 5 kao 8-bitne označene binarne brojeve i izvršiti deljenje $-112 / 5$. Rezultat obavezno prevesti u dekadni sistem.
3. a) Formirati tablicu Hamming-ovoh SEC kodova za 8-bitne reči i izvršiti korekciju greške (ukoliko postoji) za reč

$$\begin{array}{cccccccccccc}
 m_8 & m_7 & m_6 & m_5 & m_4 & m_3 & m_2 & m_1 & c_4 & c_3 & c_2 & c_1 \\
 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1
 \end{array}$$
 b) Koja niska bitova će se dobiti nakon kodiranja niske $M(x) = 10100010100011$ algoritmom CRC koristeći polinom generator $G(x) = x^3 + x + 1$?
 c) Ako primalac primi nisku $M(x)$ iz dela b), proveriti da li je niska ispravno primljena algoritmom CRC, pri čemu se pretpostavlja da je za kodiranje korišćen polinom generator $G(x) = x^4 + x^3 + 1$?
4. a) Dat je tekst u kome se 11 puta pojavljuje slovo A, 3 puta slovo B, 10 puta slovo C, 4 puta slovo D i 5 puta slovo E. Odrediti Hafmanove kodove za slova u tom zapisu.
 b) Izvršiti sledeće sabiranje u kodu 8421 na 5 mesta i rezultat prevesti u dekadni sistem: $(18345)_{10} + (9567)_{10}$.
5. Izvršiti sledeća sabiranja, odnosno oduzimanja u IEEE754 zapisu sa binarnom osnovom i rezultat prevesti u dekadni sistem:
 a) $1 \ 10000011 \ 100010000000000000000000 + 1 \ 10000110 \ 100100000000000000000000$
 b) $1 \ 10000011 \ 100010000000000000000000 - 0 \ 11111111 \ 000000000000000000000000$
 c) $0 \ 11111111 \ 10101100011000100010000 - 1 \ 10000110 \ 100100000000000000000000$
 d) $0 \ 11111111 \ 000000000000000000000000 + 0 \ 11111111 \ 000000000000000000000000$
6. Izvršiti računске operacije nad brojevima predstavljenim u IEEE754 zapisu sa binarnom osnovom i obavezno prevesti rezultat u dekadni sistem:
 a) $0 \ 10000011 \ 100110000000000000000000 * 1 \ 10000100 \ 101100000000000000000000$
 b) $1 \ 01111000 \ 110011100000000000000000 / 1 \ 01110011 \ 011000000000000000000000$
7. a) Koji dekadni brojevi su predstavljeni sledećim zapisima realnih brojeva u pokretnom zarezu:
 i) $111111111110000000000000000000000000$
 ako je korišćen IEEE754 zapis sa dekadnom osnovom, odnosno IEEE754 zapis sa binarnom osnovom
 ii) $001111110100000000000000000000000000$
 ako je korišćen zapis sa binarnom osnovom koji je važio pre usvajanja IEEE754 standarda

b) Predstaviti broj 83.625 u jednostrukoj tačnosti u IEEE754 zapisu sa dekadnom osnovom i u zapisu sa binarnom osnovom koji je važio pre usvajanja IEEE754 standarda

8. a) Kako se vrši sabiranje i oduzimanje označenih brojeva u zapisanih pomoću znaka i apsolutne vrednosti potpunog komplementa?
 b) Grejov kod i njegove karakteristike.

9. a) Zapisati broj -97,375 u jednostrukoj tačnosti

- u IEEE 754 zapisu sa binarnom osnovom
- u zapisu sa heksadekadnom osnovom?

Pri predstavljanju broja, ukoliko je potrebno primeniti princip zaokruživanja ka 0.

b) Koji dekadni brojevi su predstavljeni sledećim nizovima bitova

10001011000010000000000000000000 i 1010100000000000000000000000010101

ako se za zapis realnog broja u pokretnom zarezu koristi

- zapis sa heksadekadnom osnovom
- IEEE 754 zapis sa dekadnom osnovom?

Rezultat, ukoliko je moguće, zapisati u dekadnom sistemu bez eksponenata broja koji je osnova.

10. Kako se predstavljaju brojevi u reziduurnim brojanim sistemima. Koji opseg neoznačenih, a koji označenih celih brojeva je moguće predstaviti u pretpostavljenom reziduurnom brojanom sistemu? Izračunati zbir $124+387$ u reziduurnom brojanom sistemu sa modulima 11, 7, 5, 2. Rezultat konvertovati u dekadni sistem.
11. Nabrojati događaje iz elektronskog perioda razvoja informacionih tehnologija (pokriti period zaključno sa prvom generacijom elektronskih računara).
12. a) Opisati načine meranja brzine obrade podataka.
 b) DMA kontroler, U/I procesori i kanali.
 c) Opisati ulazne uređaje zasnovane na biološkoj povratnoj sprezi i izlazne uređaje za prikaz virtuelne stvarnosti.
13. a) Opisati moguće načine pristupa memoriji. Karakteristike keš memorije.
 b) Karakteristike magnetnih diskova, diskova za jednokratno nasnimavanje i magnetnih traka.
14. a) Navesti i objasniti klasifikaciju računarskih sistema prema broju procesora u njima.
 b) Opisati SIMD računare sa distribuiranom memorijom.
 c) Karakteristike sistema sa labavim vezama između procesora.

Shematski prikazi DPD kodiranja i dekodiranja.

$(abcd)(efgh)(ijklm) \leftrightarrow (pqr)(stu)(v)(wxy)$

aei	pqr	stu	v	wxy
000	bcd	fgh	0	jkm
001	bcd	fgh	1	00m
010	bcd	jkh	1	01m
100	jdk	fgh	1	10m
110	jdk	00h	1	11m
101	fgd	01h	1	11m
011	bcd	10h	1	11m
111	00d	11h	1	11m

vwxst	abcd	efgh	ijklm
0....	0pqr	0stu	0wxy
100..	0pqr	0stu	100y
101..	0pqr	100u	0sty
110..	100r	0stu	0pqy
11100	100r	100u	0pqy
11101	100r	0pqu	100y
11110	0pqr	100u	100y
11111	100r	100u	100y